МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ ТА АСПІРАНТІВ

ПРАВО XXI СТОЛІТТЯ: ВИКЛИКИ ТА ПРОБЛЕМИ

Матеріали всеукраїнської
заочної науково-практичної конференції
студентів, аспірантів та молодих вчених
(м. Ужгород, листопад 2009 р.)

Ужгород - 2010

ББК 67.7/2
П 68
УДК 340.001

У збірнику опубліковані наукові розвідки учасників всеукраїнської заочної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених "Право XXI століття: виклики та проблеми", організованої на базі Закарпатського державного університету в листопаді 2009 року і присвяченої 15-й річниці заснування вузу.

Розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників, студентів, аспірантів та докторантів юридичного напряму, юристів-практиків та всіх, хто цікавиться питаннями права.

Редакційна колегія:

Вацук Ф.Т. - академік Академії інформатики України, Академії наук вищої школи України, доктор технічних наук, професор, ректор ЗакДУ (голова)

Шемшученко Ю.С. - академік НАН України, Академії правових наук України, доктор юридичних наук, професор, директор Інституту держави і права ім.В.М.Корецького НАН України

Ківалов С.В. - академік Академії педагогічних наук України, доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, президент Одеської національної юридичної академії

Копиленко О.Л. - академік Академії правових наук України, доктор юридичних наук, професор, директор Інституту законодавства Верховної Ради України

Олексик Х.М. - кандидат історичних наук, професор, заслужений діяч освіти України, почесний професор Закарпатського державного університету

Трачук П.А. - кандидат юридичних наук, професор, заслужений юрист України, декан юридичного факультету Закарпатського державного університету

Полюжин М.М. - доктор філологічних наук, професор, проректор із науково-методичної роботи Закарпатського державного університету

Вацук О.М. - кандидат юридичних наук, доцент, професор Закарпатського державного університету

Савчин М.В. - кандидат юридичних наук, доцент, радник голови Конституційного Суду України, доцент Закарпатського державного університету

Мазурок І.О. - кандидат юридичних наук, ст. викладач Закарпатського державного університету

Рекомендовано до друку
Вченою радою Закарпатського державного університету
(протокол № 4 від 23.12.2009 р.)

ISBN 978-966-2075-08-3

© Закарпатський державний університет, 2010

Нестор Віталій. Виконання депозитного зобов'язання за законодавством України 221
Оніщик Юрій. Поняття податкових правовідносин в аспекті сучасного податкового права 224
Охотнікова Наталія. Питання міжнародного морського права у творах Д.І.Каченовського 229
Павловська Наталія. До питання про приватні та публічні інтереси в сімейних правовідносинах 233
Павлюх Ольга. Адміністративно-правова діяльність в сфері сплати податків 240
Пирога Ігор, Пирога Сергій. Організаційно-правові проблеми виконання державою боргових зобов'язань 240
Плугатар Тетяна. Втілення міжнародних стандартів прав і свобод людини в професійну діяльність міліції України 246
Плюта Христина. Суддя як суб'єкт владних повноважень 253
Полулях Полина. К понятию льгот в праве социального обеспечения 261
Полянек Катерина. Договір купівлі-продажу земельних ділянок 265
Портянко Євген. Господарсько-правовий аспект розмежування виходу та виключення учасника зі складу ТОВ 269
Прилуцька Вікторія. Ідеологічний концепт теорії держави і права 272
Рибачковський Костянтин. Акціонерні товариства - особливості застосування Закону України "Про акціонерні товариства" 276
Саранча Ольга. Проблема технічних акцій господарських товариств та шляхи її вирішення 280
Сахарук Ірина. Міжнародно-правове регулювання принципу заборони дискримінації у сфері праці 284
Сендецька Тетяна. Герменевтика і правотлумачення 292
Синюта Людмила. Праворозуміння як визначальна детермінанта прав людини 296
Скора Людмила. Кримінологічна характеристика суб'єкта протидії законній господарській діяльності 300
Стельмах Ольга. Міжнародно-правовий поступ до парадигми концепції "космічної безпеки" 304
Стурова Тетяна. Щодо проблеми кримінальної відповідальності за порушення порядку фінансування виборчої кампанії кандидата, політичної партії (блоку) 310
Устимова Тетяна. Проблеми співвідношення категорій "державний суверенітет" та "суверенні права" 315

ПАВЛЮХ Ольга,
старший викладач кафедри теорії та історії держави і права юридичного факультету Національного університету державної податкової служби України

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВА ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ СПЛАТИ ПОДАТКІВ

Сучасний стан розвитку ринкових відносин в Україні вимагає докорінного перетворення та зміни всіх елементів системи оподаткування. Поява нових податків, механізмів їх обчислення і сплати, конкретизація повноважень органів влади різноманітних рівнів та їх компетенції змінює набір і зміст функцій, що виконують відповідні управління в сфері оподаткування. Подібні зміни пов'язані в першу чергу з необхідністю підсилення контролюючих механізмів у галузі оподаткування. Все це в подальшому має викликати бурхливе зростання і якісне перетворення податкових органів. Слід зауважити, що діяльність органів, які здійснюють управління даним процесом та контролюють його має за основу виконання платником податків своїх зобов'язань перед державою з повного і своєчасного внесення податкових платежів у відповідні бюджети різних рівнів.

Теорією доведено, що існує два шляхи, що ведуть до несвоєчасного та неповного наповнення бюджетів: ухилення від сплати податків та правомірний обхід податку. У першому випадку маємо свідоме та протиправне діяння суб'єкта сплати податку щодо невиконання ним свого прямого обов'язку перед державою вчинене із злочинним умислом. В іншому - правомірний обхід податку через шляхи і можливості несплати податку, які випливають з недосконалості механізмів законодавчого процесу щодо нарахування та своєчасної сплати податку, тобто, іншими словами, через прогалини в праві. Тому особливої уваги заслуговує проблема регулювання покарання за здійснення податкових правопорушень.

Організаційно-правові засади управління фінансово-господарською діяльністю держави містяться в Конституції України. Стаття 92 основного закону держави зауважує, що виключно законами України встановлюються: Державний бюджет України та бюджетна система України; система оподаткування, податки і збори; основи утворення та функціонування фінансового,

грошового та інших видів ринків; статус національної валюти та іноземних валют та інше. Стаття 116 Конституції дає перелік органів, які беруть участь в управлінні фінансами держави. Так, Кабінет Міністрів України забезпечує проведення фінансової, цінової та податкової політики; розробляє проект закону України про державний бюджет, а також забезпечує виконання затвердженого Верховною Радою України Державного бюджету України і надає останній Звіт про виконання Державного бюджету України.

Центральне місце в управлінні фінансами держави посідає Міністерство фінансів України (далі Мінфін), яке підпорядковане Кабінету Міністрів України [1, 381]. До основних завдань Мінфіну слід віднести - розроблення проекту державного бюджету України, забезпечення його виконання, а також концентрація фінансових ресурсів на основних перспективних напрямах соціально-економічного розвитку України. Саме Мінфіну належить одне із приорітетних завдань щодо забезпечення ефективного використання бюджетних коштів і здійснення в межах своєї компетенції державного контролю. На місцевому рівні представництво діяльності Мінфіну здійснюють Міністерство фінансів АРК, Головні фінансові управління та відділи місцевих державних адміністрацій. Їх основними завданнями є складання проектів відповідного рівня бюджетів та організація їх виконання; забезпечення втілення в життя державної бюджетної політики на власній території управління; контроль за дотриманням підприємствами, установами та організаціями законодавства щодо використання бюджетних коштів та інше.

Взагалі контроль в сфері сплати податків має неабияке значення. За суб'єктами здійснення його можна класифікувати таким чином: 1) державні органи контролю загальної компетенції, до яких слід віднести Верховну Раду України, Кабінет Міністрів України, місцеві державні адміністрації; 2) державні органи спеціалізованого контролю, до яких входять Рахункова палата, Мінфін України, Державне казначейство України, Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Державна контрольно-ревізійна служба в Україні, Державна податкова служба України, Національний банк України та інші; 3) аудит [1, 385, 386].

У всіх видах фінансово-правових відносин, що виникають в державі можна прослідкувати ряд таких закономірностей: 1) мають державно-владний характер; 2) побудовані на основі субординації; 3) мають публічний інтерес та надають допомогу в майбутньому покращенні діяльності усіх органів та напрямів діяльності, що перевіряються [2, 85]. Сутність контрольних правовідносин також можна прослідкувати через їх склад: суб'єкт, об'єкт та зміст.

З вищевикладеного видно, що суб'єкти даних правовідносин можуть бути двох типів: 1) контролюючі органи, органи місцевого самоврядування або інші органи, що передбачені законодавством і наділені владними повноваженнями для досягнення цілей контролю; 2) підконтрольні органи, які володіють обов'язком пред'являти все, що є необхідним для проведення якісного контролю та можуть бути притягнуті до різних видів юридичної відповідальності за порушення основних вимог щодо ведення власної діяльності. Щодо об'єкта контрольних правовідносин, то він, згідно загальної теорії права, виражений як різні матеріальні й нематеріальні блага, які можуть задовольнити інтерес уповноваженої на проведення контролю особи. Особливістю контрольних правовідносин є те, що суб'єкти не мають власного інтересу у проведенні контрольних дій, а в загальному їх інтерес має публічний характер і в його основу покладено розподільчі відносини, які тягнуть за собою перевірку їх відповідності діючому законодавству нашої держави [2, 86, 87]. Змістом таких правовідносин є права та обов'язки суб'єктів, але знову ж таки в певному їх трактуванні. Так, загальновідомо, що у будь-яких правовідносинах завжди правам кореспондують обов'язки, а всім обов'язкам - права іншого суб'єкта. Отже, звідси випливає, що в контрольних правовідносинах орган, який контролюється, має обов'язок виконувати вимоги контрольного органу і одночасно законодавством наділяється правом на оскарження дій, рішень винесених після результатів перевірки.

Для того, щоб розкрити зміст і поглиблено проаналізувати вище сформульовану науково-практичну проблемну ситуацію, а також для визначення напрямів і засобів її розв'язання слід наголосити, що під державним управлінням ми розуміємо процес визначення,

покладення та досягнення цілей задля реалізації основних завдань нашої держави. Переорієнтація економіки призвела до послаблення регулятивно-управлінської функції держави, а всі процеси, що відбувалися в державі в результаті цього перейшли в категорію незавершених або неефективних. Модернізація Державної податкової служби України є складовою адміністративної реформи в Україні, що потягне за собою радикальну зміну системи державного управління в сфері сплати податків і не тільки [3].

Таким чином, процес реалізації вище вказаних цілей можливий через органічну єдність усіх її сторін; незаперечним є констатація факту пов'язаного із вітчизняним оподаткуванням, яке не відповідає проголошеним принципам в Конституції та інших нормативно-правових актах; усунення дублювання функцій та повноважень органів влади також призведе до покращення їх діяльності та до ліквідації конфліктів у владних структурах; єдиний підхід до здійснення контрольної діяльності поліпшить державне управління в сфері сплати податків.

Список використаних джерел

1. Адміністративне право України: підручник /Ю.П.Битяк, В.М.Гаращук, О.В.Дьяченко та ін.; за ред. Ю.П. Битяка. - К.: Юрінком Інтер, 2006. - 544 с.

2. Воронова Л.К. Фінансове право України: підручник / Л.К.Воронова. - К.: Прецедент, 2008. - 448 с.

3. Ярошенко Ф.О. Трансформація державної податкової служби України: монографія /Ф.О.Ярошенко. - Ірпінь: Національна академія ДПС України, 2004. - 368 с.